



Molí del Coix

Santa Maria d'Oló

Ubicació

Comarca: Moianès
Lloc/Adreça: Sector central del terme municipal
Emplaçament
Alçada: Des de la fàbrica Sauleda, camí que voreja la riera d'Oló, 700 m.
463

Coordenades:

Latitud: 41.86814
Longitud: 2.03264
UTM Est (X): 419720
UTM Nord (Y): 4635588

Classificació

Número de fitxa 08258-183
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Segle XVIII-XIX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: en ruïna
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08258A009001380000AO
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dt., 03/03/2020 - 01:00

Descripció

Antic molí fariner emplaçat vora la riera d'Oló i als peus del turó on s'assenta el nucli antic d'Oló. El punt de captació de l'aigua on hi havia la resclosa es situava a l'anomenada Gola de la Galeta (uns 600 m riera amunt). De tota la infraestructura se'n conserva part del rec, que passa per un interessant aqüeducte uns 50 metres abans del molí, restes de dues basses i la construcció del molí pròpiament, que es troba en ruïna. Del molí se'n conserven diversos murs mig esfondrats que conformen una planta més o menys quadrada, amb un cos adossat al nord. La casa tenia planta baixa i segurament un pis superior, i sembla una obra majoritàriament del segle XVIII. La façana principal és encarada al sud-est, vers el camí que ressegueix la riera. S'hi conserva un portal emmarcat amb llinda i brancals de pedra i dues finestres. El forat de sortida del carcabà es troba a la part inferior del cos adossat al nord. El molí tenia dues basses, una de més alta i l'altra més baixa. Estaven situades uns 25 metres al nord-est del molí.

Observacions:

Informació facilitada per Josep Canamasas Güell

Aquesta casa no està inclosa en el Catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable de Santa Maria d'Oló.

Història

No coneixem notícies antigues sobre el molí del Coix, i fins i tot ignorem quina denominació tenia antigament, ja que el sobrenom de Coix es refereix a l'últim moliner que el va fer anar i que era coix. Per la seva tipologia constructiva podria ser una obra del segle XVIII.

Pel que fa a l'aqüeducte, es tracta d'una obra de bona qualitat tècnica però de datació incerta. Un aspecte a tenir en compte és que el molí d'Altimires, que es pot datar als segles XIII-XIV, tenia el seu punt de captació d'aigües probablement a la zona on ara hi ha el molí del Coix. Això es pot deduir per les cotes d'altitud. No es pot descartar que l'aqüeducte i les infraestructures hidràuliques ara associades al molí del Coix fossin originàriament del molí d'Altimires, que era segurament una fundació del senyor del terme. Tanmateix, amb la dades que ara tenim a la mà ens hem d'inclinar per datar l'aqüeducte, igual que el molí del Coix, a l'entorn del segle XVIII.

El molí del Coix va funcionar fins els temps de la Guerra Civil, i fou un dels darrers en actiu. Posteriorment el rec encara s'utilitzava per regar alguns horts de la zona.

Bibliografia

AYMAMÍ DOMINGO, Gener; PALLARÈS-PERSONAT, Joan (1994). Els molins hidràulics del Moianès i de la riera de Caldes. Arxiu Bibliogràfic Excursionista de la Unió Excursionista de Catalunya; Rafael Dalmau Editor, Barcelona, p. 32.

FERRER, Llorenç i altres (1991). "Època moderna i contemporània", Oló, un poble, una història. Associació Castell d'Oló, Santa Maria d'Oló, p. 105, 110.

GIRABAL GUITART, Josep (2016). Paisatges geològics de la Catalunya Central. Itineraris i visites pel Geoparc. Farell, Sant Vicenç de Castellet.

GIRABAL GUITART, Josep (2016). Recorregut de recerca geològica per la comarca del Moianès (pel Geoparc de la Catalunya central). Itinerari per les rodalies de Santa Maria d'Oló (treball inèdit consultable a internet), p. 86.

